

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 21. februar 2017

Vedrørende sagsnr.: 17/01074

Høring over forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskoler og forskellige andre Love (Praktikpladsafhængigt bidrag til AUB m.v.)

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) vil gerne gøre opmærksom på dels den korte høringsfrist, og dels at tidspunktet for høringen er uhensigtsmæssig i forhold til at indhente input fra skolerne og dermed sikre et bredt og kvalificeret fundament at udarbejde høringssvaret på.

DEG-L har følgende bemærkninger:

Praktikpladsafhængigt AUB-bidrag (følger af trepartsaftalen)

DEG-L ser denne ”justering” som en reel forringelse af den gældende statslige præmiering af erhvervsskolerne i forbindelse med, at skolerne indgår praktikpladsaftaler. Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede lovændring, får skolerne i 2018 kun den forhøjede praktikpladspræmie, hvis den enkelte institution opnår flere praktikpladsaftaler end året før. Altså en opstramning i forhold til 2017, hvor måltallet blot var 90 % af de indgåede aftaler i 2016. Til gengæld er det uklart om bonusordningen for indgåelse af aftaler med virksomheder, der ikke har haft elever i de seneste fem år, tilfører sektoren ekstra midler.

Ændringer af erhvervsuddannelsesloven (følger trepartsaftalen)

Etablering af ny dimensioneringsmodel for erhvervsuddannelsesområdet gælder fra 2018. Der er i årevis kæmpet for, at erhvervsuddannelserne skal være et troværdigt uddannelsesvalg med samme udsigt til gennemførelse, som gymnasiet – hvis eleven er uddannelsesparat. Eud-reformen indeholdte en udvidet uddannelsesgaranti i form af skolepraktik, som et vigtigt skridt på vejen. Det er DEG-L's vurdering, at dette dimensioneringsprincip kan medvirke til, at erhvervsuddannelserne sættes tilbage. Det er en udfordring for skolerne at forklare unge, som starter i grundforløb 1 i august om udsigten til også, at kunne fortsætte på grundforløb 2 et halvt år senere.

Undervisningsministerens mulighed for dimensionering er ikke ny i regelsættet. Men hidtil har det til dels været muligt at planlægge med det, fordi, det lå relativt fast, hvilke uddannelser, som var dimensionerede. Den nye beregningsmodel, der indføres, rummer et uigennemskueligt skønsprincip, som gør planlægning vanskelig og risikabel.

Dimensionering hviler på en antagelse om, at man kan styre de unges uddannelsesvalg. Det kan man ikke, og forsøger man på det opnås ofte den stikmodsatte effekt – som da man fx for år tilbage regulerede adgangen til elektrikeruddannelsen, hvor den daværende kvoteordning førte til stor elevnedgang, så der i dag kæmpes med at få uddannet tilstrækkeligt med elektrikere (jf. Regionsrådets fremskrivning af behovet for faglærte i hovedstadsområdet).

DEG-L mener, at virksomhedsforlagt undervisning skal anvendes efter hensigten. Det vil sige med henblik på at skaffe eleven mulighed for at etablere en ordinær praktikpladsaftale og/eller at få virksomhedserfaring i praksis.

Når en elev skal i VFU, skal det være med udgangspunkt i elevens behov og individuelle uddannelsesplan, og det skal præciseres, hvilke kompetencer og praktisk mål VFU-forløbet vil tilføre eleven. VFU varigheden bør være fleksibel, der kan være individuelle behov, der taler for, at enkelte elever har brug for mere tid i VFU for på den måde at understøtte elevens mulighed for at afslutte uddannelse i en del-, kort- eller restaftale.

Det vil kvalificere VFU, hvis eleverne kan indgå i produktionen. Det vil både styrke læringsaspektet og arbejdssocialiseringen.

Yderligere ændringer af erhvervsuddannelsesloven (følger ikke trepartsaftalen)

Med høringsforslaget etableres hjemmel til at fastsætte nærmere regler om udstedelse af digitale beviser på erhvervsuddannelsesområdet.

DEG-L hilser muligheden for at udstede digitale beviser velkommen og ser frem til en hurtig implementering og forventer, at hele processen er it-understøttet.

Udvidelse af den eksisterende hjemmel til at fastsætte regler om erhvervsskolerens ordensregler med sigte på, at der tillige kan iværksættes sanktioner i anledning af elevadfærd, der er udvist uden for skolen, samt fastsættelse af regler om tilbageholdelse af private genstande og regler om elevs frivillige medvirken i skolers test for rusmidler.

DEG-L finder, at skolernes ledelse med disse tiltag risikerer at pålægges et ansvar for en adfærd og handlinger, som samme ledelse ikke har en reel mulighed for at afdække og monitorere. Skolernes ledelse bør alene kunne pålægges et formelt ansvar for at sanktionere den adfærd og de gerninger, der ligger inden for rammerne af skolens aktiviteter. Sanktioner herudover bør alene være på foranledning af anden myndighed, arbejdsgivere eller i medfør af retslige beslutninger, herunder eventuelle domme.

DEG-L finder, at forslaget formulering indeholder en reel risiko for, at skolernes ledelse vil kunne drages til ansvar for manglende sanktionering af blandt andet uhensigtsmæssig eller direkte retsstridig adfærd på blandt andet de sociale medier, der har fundet sted uden for skolens regi (mobning, radikaliserings osv.), uden at samme ledelse har redskaberne til at bevise en forbindelse mellem disses indflydelse på god orden på institutionen.

I forlængelse heraf finder DEG-L, at en udvidet adgang til tilbageholdelse af private genstande udover skoletiden åbner for en gråzone, hvor skolens ledelse har en øget risiko for at bringe sig i konflikt med de forvaltningsretslige regler.

Ændringer af folkeskoleloven (følger af trepartsaftalen)

DEG-L hilser ændringerne velkommen og ser frem til, at der tidligt kan arbejdes med uddannelsesafklaring i praksis i folkeskolen og vil med stor interesse følge udviklingen.

Ændringer af godtgørelsesloven (følger af trepartsaftalen)

DEG-L kvitterer for, at lovgrundlaget nu bliver skabt for mere end 7,4 timers godtgørelse pr. dag ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, og vi ser frem til den kommende implementering snarest muligt.

Ændring af lov om efterskoler og frie kostskoler (følger ikke trepartsaftalen)

DEG-L hilser de foreslåede ændringer, der gør det muligt i en forsøgsperiode at etablere forsøg, hvor erhvervsskolerne i samarbejde med efterskoler får mulighed for at udbyde en 20/20-model, velkommen.

Med udgangspunkt i den allerede eksisterende adgang til at optage elever, der ikke fuldt ud opfylder adgangskravene – jf. reglerne om en udvidet adgang for skolerne til at optage elever i henhold til erhvervsuddannelseslovens § 5, stk. 2 og 3, samt hovedbekendtgørelsens § 54, stk. 4 – finder DEG-L ligeledes, at der bør blødes op på kravet om, at 10. klasse-elever på efterskoler, der ønsker at deltage i sådanne forløb, og forud for deltagelsen heri skal opfylde adgangskravene til erhvervsuddannelserne. Ofte vil målgruppens formål med deltagelse i et 10. classes-forløb netop være at opnå kvalifikationer til at imødegå samme adgangskrav. Derfor bør institutionernes vurdering af elevens egnethed være afgørende for adgangen.

DEG-L opfordrer til, at der udarbejdes en model, der gør det rentabelt at gennemføre forsøgene både for erhvervsskolen, efterskolen og de forældre, hvis børn ønsker at gennemføre forløbet. Således der ikke bliver tale om en økonomisk skævvridning, der giver social ulighed. Derudover bør der i modellen sikres, at efterskolen og erhvervsskolen har et tæt samarbejde. Samtidig er det afgørende, at det tydeligt fremgår, at det er erhvervsskolen, der står for kvalitetssikring på den del af 20/20-modellen, der indeholder grundforløb 1.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne

Bodil Hoier
Uddannelseskonsulent